

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΕΛΠΝΟ)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Η λύσσα στα ζώα

Η λύσσα είναι δυνατόν να προσβάλλει όλα τα θηλαστικά. Οι σκύλοι και γάτες έχουν μικρό χρονικό διάστημα λανθάνουσας φορέας με τη δυνατότητα να μεταδώσουν τον ιό (μέσω του σάλιου) πριν εκδηλώσουν κλινικά συμπτώματα χαρακτηριστικά της λύσσας. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι συνήθως λίγες μέρες αλλά φτάνει μέχρι και δεκαπέντε (15) ημέρες. Όταν το ζώο αρρωστήσει, εμφανίζει έκδηλα νευρολογικά συμπτώματα και αλλαγή της συμπεριφοράς που συνήθως εύκολα γίνονται αντιληπτά. Το ζώο παραμένει μεταδοτικό και κατά τη διάρκεια της νόσου η οποία έχει σύντομη διάρκεια μερικών ημερών και καταλήγει πάντα στο θάνατο του ζώου (συνήθως λόγω παράλυσης των αναπνευστικών μυών).

Ενδεικτικά αναφέρονται τα συμπτώματα της λύσσας στον σκύλο:

Πρόδρομο στάδιο/ μανιακή μορφή:

- αλλαγή της συμπεριφοράς
- ο σκύλος παρουσιάζει νευρικότητα και περιφέρεται ανήσυχος χωρίς συγκεκριμένο σκοπό
- τρομάζει με το παραμικρό
- είναι ανόρεχτος και παρουσιάζει ερεθισμό στο σημείο που δαγκώθηκε (συνήθως το δαγκώνει με μανία)
- στη συνέχεια το ζώο γίνεται πολύ επιθετικό και δαγκώνει στην κυριολεξία ότι βρεθεί μπροστά του, αντικείμενα, αλλά και ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένου του αφεντικού του αλλά και του ιδίου προκαλώντας σοβαρούς αυτοτραυματισμούς.
- από το στόμα του ζώου τρέχουν άφθονα σάλια που αδυνατεί να τα καταπιεί λόγω σπασμού των μυών της κατάποσης. Λόγω παράλυσης των φωνητικών χορδών, το γάβγισμα του αλλάζει και μεταβάλλεται σε βραχνό και τραχύ ουρλιαχτό.
- ακολουθούν γενικευμένοι σπασμοί και μυϊκή αταξία.

Παραλυτική μορφή:

- παράλυση του τραχήλου και των μυών της κατάποσης που συνοδεύεται με άφθονη σιαλόρροια
- πολλοί ιδιοκτήτες πιστεύουν ότι ο σκύλος τους κατάπιε κάποιο κόκκαλο και προσπαθούν να το βγάλουν για να βοηθήσουν τον σκύλο, εκθέτοντας τον εαυτό τους σε μόλυνση
- παράλυση άκρων, γενικευμένη παράλυση, θάνατος.

Στην αλεπού αλλά και σε άλλα ζώα της άγριας πανίδας παρατηρείται αλλαγή της συμπεριφοράς και των συνηθειών (π.χ. η αλεπού περιφέρεται κατά τη διάρκεια της ημέρας και δείχνει να μη φοβάται την ανθρώπινη παρουσία) τα οποία συχνά δεν είναι εύκολο να εκτιμηθούν.

Διευκρινίζεται ότι καθώς όλα τα θηλαστικά μπορεί να προσβληθούν από τον ιό της λύσσας και να είναι μεταδοτικά μέσω του σάλιου (π.χ. αγελάδες, αιγοπρόβατα, χοίροι, άλογα κ.λ.π.) ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται σε έντονη διαταραχή συμπεριφοράς τους. Σε αυτή την περίπτωση δεν πρέπει να πλησιάζουμε το ζώο και πρέπει να καλείται άμεσα κτηνίατρος.

Οι νυχτερίδες είναι ιπτάμενα θηλαστικά τα οποία μπορούν να προσβληθούν από λύσσα. Οι περιπτώσεις μετάδοσης λύσσας από νυχτερίδα σε άνθρωπο είναι ελάχιστες στην Ευρώπη ενώ δεν είναι γνωστό να έχει γίνει τέτοια μετάδοση στην Ελλάδα. Σε κάθε περίπτωση όταν παρατηρηθεί νυχτερίδα που εμφανίζει ανώμαλη συμπεριφορά, υπερβολικά επιθετική ή άφοβη ή όταν εμφανίζεται σε μέρη που δεν βρίσκεται κανονικά ή δείχνει άρρωστη (π.χ. κάθεται κάπου «μαζεμένη», εμφανίζεται πρωινές ώρες ή έχει αστάθεια) πρέπει να μην την πλησιάζουμε, ιδιαίτερα τα παιδιά, και να ειδοποιείται κτηνίατρος.

Τα τρωκτικά στην φύση δεν θεωρούνται επικίνδυνα για τη μετάδοση της λύσσας. Μόνο τρωκτικά που διατηρούνται σε κλουβί και εκτεθειμένα σε εξωτερικό χώρο, που μπορεί να έρθουν σε επαφή με άγρια ζώα, ενέχουν κίνδυνο να εκτεθούν και να μεταδώσουν τη νόσο.

Τα πτηνά, αμφίβια, ερπετά, ψάρια και έντομα δεν θεωρούνται ότι μπορούν να αρρωστήσουν με λύσσα ή να μεταδώσουν τον ιό.

Η εκτίμηση της κλινικής εικόνας του σκύλου, της γάτας ή άλλου ζώου, πρέπει να γίνεται πάντοτε από κτηνίατρο.